

EDEBİYAT, SANAT, KÜLTÜR İŞLERİ

KÜLTÜR

SAYI 1

AYLIK YARA BANDI

NE SIĞAR
BİR KÜLLÜĞE?

Edanur TANRIKULU - Helin SÖKMEN - Hiranur AYDIN - İrem AKDAĞ - Mehmet CENGİZ - Merve ÇELİK- Muhammet SÖKMEN - Rabia SÖKMENCI

KÜLTÜR

Aylık Yara Bandı
Edebiyat, Sanat ve Kültür İşleri

Sayı 1
Nisan 2021

Derleyen:
Mehmet CENGİZ

Yazarlar:
Edanur TANRIKULU
Helin SÖKMEN
Hiranur AYDIN
İrem AKDAĞ
Merve ÇELİK
Muhammet SÖKMEN
Rabia SÖKMENÇİ

Çizim:
Zara KAYA

Aramıza Katılmak ve
Bize Ulaşmak İçin:
kulluk.fanzin04@gmail.com

Merhaba,

İlk sayımızla karşınızdayız.

İlk heyecanla...

İnsanlık geliştikçe, insanlar geliştikçe temel ihtiyaçlarının ötesinde şeyler arar. İnsan olmak da budur biraz. Edebiyat, sanat hep o “insan” içindir.

İnsanca yaşamak için, birey olabilmek için, kendi masalımızda yol alabilmek için putları indirmemiz gerekiyor belki, başkaldırmayı öğrenmemiz.

Bu niyetlerle edebiyat dünyasına ilk adımlarımızı atıyoruz. Ortam müsaitse, yeri ve zamanıysa bizler daima “edebi şeylerin” peşinde olacağız. Kolay mıdır böyle bir zamanda hâlâ inandıkları uğruna riske atılabilmeyi göze alabilmek?

Tüm bunları bilerek ve her şeyi göze alarak karşınızdayız. Elbette kimseye benze-meyeceğiz, her şeyi görüp bilseler de gençliklerini kaybetmeyenleri bulup, onlarla birlikte olmayı sürdüreceğiz.

Küllük Fanzin; yaralanmaktan korkmayanlar, girilmez levhasına aldırmayanlar, uç-larda yaşayanlar, göle maya çalanlar, ekmek pişiren kadınlar, kalpten kalbe yol ara-yanlar, fırtınalı ruhlar, bağıri yanık âşıklar, durup düşünenler, zamanı kavramak iste-yenler için var.

İnsan, insanı insanda anlar. Ne ki başka çaresi yoktur bu işin. Bu yolda güzellik kalp çırpıntısıdır bizde. Muhabbetimiz iyidir.

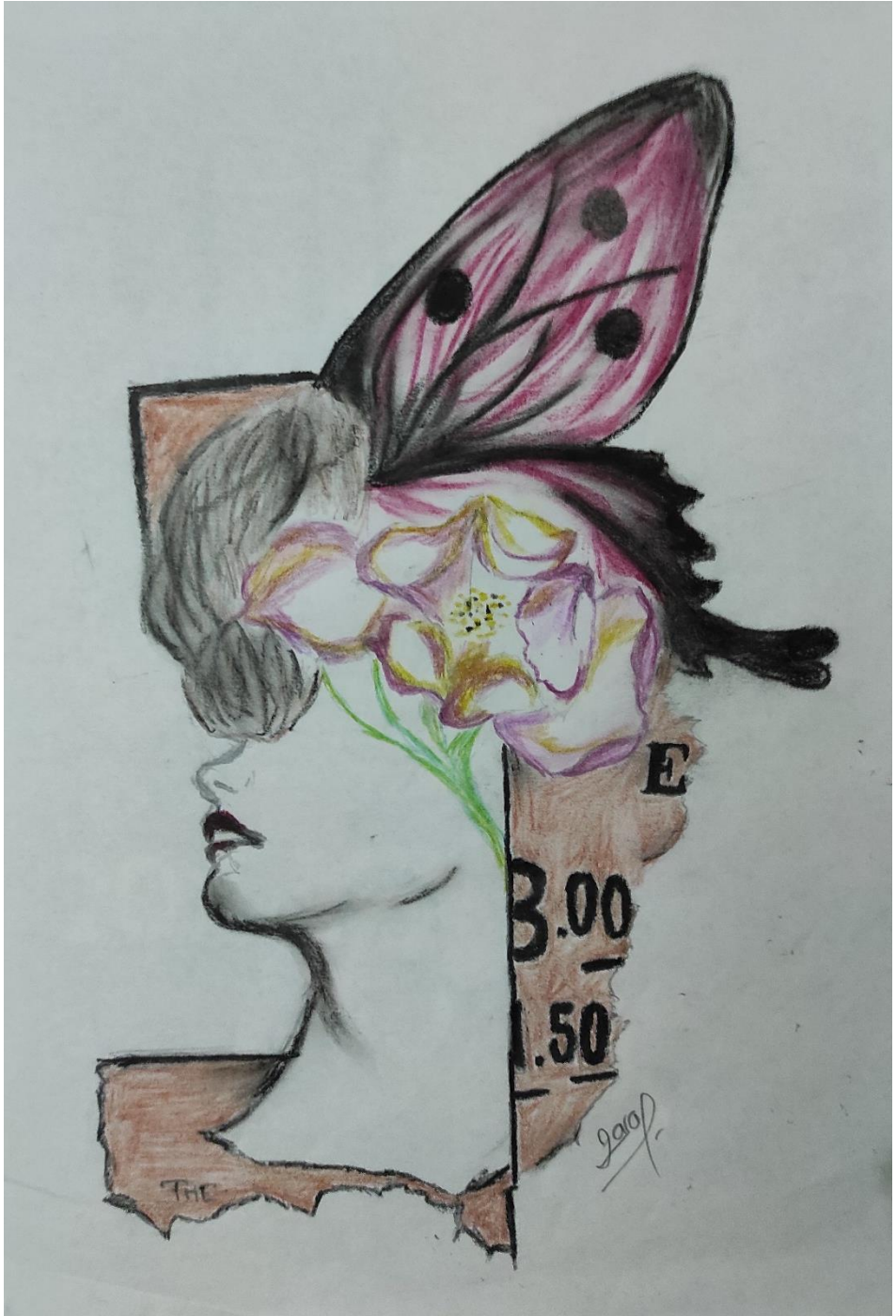
Her şeyin basitleştiği, sığlaştığı, bayağılaştığı şu dönemde kendi müziğimizi kirlet-memenin yolunu arıyoruz “Bu kubbede hoş bir sada” olana kadar.

Eleştirmek size, her eleştiride büyümek bize düşer.

Sonraki sayıda buluşmak üzere...

Bereketli okumalar.

Mehmet CENGİZ

-Mehmet CENGİZ

NE SİĞAR BİR KÜLLÜĞE?

Her insan bir bavul ile gelir dünyaya. Bu dünyanın yabancı, yabancıdır. Heidegger buna “Geworfenheit” demiş. Türkçesi “fırlatılmışlık” demek. İnsan, bu dünyaya fırlatılmıştır, şaşkındır.

Değiştirmeye çalıştıklarımız, kabullenemediklerimiz, bir kısmını boşaltmak istediğimiz eşyalarla dolu bir bavulla yarım bırakılmıştır insan. Ne yaparsa yapsın üstüne eklemek zorunda kalıyor ancak. Boşalmış olsa da varlığını devam ettiriyor eşya.

Sahip olduğu yükleri çoğaltıyor, başkalarına yükleyip gidiyor bu dünyadan. Sahi, kaç hayat yaşıyor insan? Kaç kez ölüyor? Öldüğünde ne kalıyor ondan geriye?

Bir küllük, en fazla. İçinde ayınlar, düşler, can sıkıntıları, savaşlar, cıpralexler, şiirler, yaşamlar, uykusuzluklar, baş ağrıları, dalgınlıklar, cam kırıkları, üzünçler, ansımlar, bekleyişler... biriktirdiği bir küllük.

Ne mutlu o küllüğü yaşarken fark edenlere!

Ne mutlu küllükte biriktirdikleriyle “insanım” diyene!

Bizim bütün uğraşımız küllükte güzel şeyler biriktirmek üzerine olacaktır. Elbette bizim küllük, yalnız kalemin saltanatını kabul edecektir. Neticede bizler tekrar ettiğimiz, ısrar ettiğimiz şeylerden ibaret değil miyiz?

“Ne bir söz, ne düşünce, yalnız bitmeyen düş.”

ÇOCUKLUK

Top peşinde koşan bir çocuktum
Kirli ve güzel
Kırılan camların intikamıydı, sokakları turlamak
Farkında olmadan bir köşede kısıtılmanın, diyeti
Bir tekme iki tokat

Büyüme için biraz erkendi, belki geç
Dönüp bakınca yerdeki kırık camlar
Çocukluğun incisi
Toplasan kanayacak yaralar açar
Arkanı dönsen, kovalayacak gerçekler çıkar

Gerçek dolu hendekler, acımasız duvarlar varmış
Masum hayaller gecikti
Kaybedince değere binmişti en güzel hediyem
Kırık camlar hayallerdi, kırıldıkça tükendi

QUI PRO QUO

Kim gündüzümü karanlığıyla kapatmaya çalışan
Gerçeklere su terazilerini karıştıran da kim
Güneşimi elimden almaya çalışan
Kim
Doğruluğuma ihanet lekelerini bulaştıran
Var mı ki bu dünyada beni anlatacak bir mısra
Kalbimin rengiyle boyuyorum bütün dünyayı
Ruhum gemilere açılmayacak kadar dalgalı
Bir çiçek gibiyim bütün sevgilere susamış
Kendi dünyamın etrafında dönüyorum
Kanımın rengiyle boyuyorum
Özgürlüğü
Tohumlarını ellerimle ekiyorum yaşamın
Sonsuzluğun pencerelerini açıyorum
Bir daha kapatmamak üzere
İşte şimdi var mı bana
Hayallerime
Gerçeklerime dokunacak bir
Hain

-Edanur TANRIKULU

BÖYLE DAHA MUTLUYUZ

K arşımızdakine “Seni umursamıyorum!” dediğimizde aslında en çok onu umursadığımızı göstermek istemiyor muyuz sizce de?

Sanki “Seni umursamıyorum!” derken; aslında “En çok seni umursuyorum, senin dediklerinle ilgileniyorum, senin bana söylediklerin benim için daha önemli.” demek istiyormuşuz gibi.

Peki nedir bunu bize söyleten? Aklımız mı, kalbimiz mi?

Aslında, söylemek istediklerimiz yerine çoğu zaman aklımızdan geçenleri söylüyoruz. Belki de kalbimizi dinlemekten korkuyoruzdur. Öyle değil mi?

Hayatımızı düzenli, planlı bir şekilde yaşarken duygularımızı işin içine karıştırıp düzenimizi niye bozalım ki?

Yaşamımız tam olarak üçe ayrılmış durumda:

Birincisi: Kalbimizin sesini dinleyerek duygularıyla hareket eden biz,

İkincisi: Aklımızı kullanarak planlı, düzenli bir şekilde hareket eden biz,

Üçüncüsü ise her ikisinden oluşuyor.

Hangisini seçersek daha mutlu oluruz?

Bana kalırsa üçüncüsü... Düşünsenize, ilkini kullanırsak salt duygularıyla hareket eden, ne yaptığını bilmeyen bir bizden söz ediyoruz. İçimizden geldiği gibi...

İkincisini kullanmak, bizi adeta robotlaştıracaktır. Duygusuz bir robot.

Fakat üçüncüsü... Biraz düzen, biraz plan, biraz da duygu. İhtiyacımız olan ölçüye sahibiz. İşte bizler bu şekilde tamamlanırız.

Bu seçimden sonra mutluyuz. **K**

-Hiranur AYDIN

ÖLÜMÜN BİR BAKIŞI

Yaz için fidanlar, tohumlar, çiçekler ekmem gerektiğinden erken uyandım. Güneşin kavurucu sıcağına eşlik eden rüzgâr havayı en sevdiğim hale dönüştürmüştü ve böyle güzel bir havada evde oturmak istemediğimden kendimi dışarıda buldum. Böylesine güzel bir havada bahçede kahvaltı yapmak istedim. Kahvaltı yaparken acaba Halil Amca ne zaman gelecek, diye düşündüm. Çünkü her yıl Halil Amca ile beraber yapardık.

Doğada zaman geçirmeyi o da çok severdi. O gelmeden girişmezdim. Bunun dışında da sık sık görüşürdük. Halil Amca babamın yakın arkadaşlarından biriydi. Tanıştığımızdan bu yana davranışlarında bir fark yoktu. Bize hâlâ yabancı gibi davranıyordu. Sonradan öğrendim bunun bir yabancılık olmadığını. Aslında davranışlarının böyle olduğunu.

Onunla ilgili bir tek, doğayı çok sevdiğini bilirdim. Babamın yakın arkadaşlarından biriydi ama diğer arkadaşlarından farklıydı. Onlar ile ilk tanıştığımızda, daima ailelerinin kimler olduğunu, ne iş ile uğraştıklarını bilirdik. Halil Amca hakkında bu tür

basit şeyleri bile bilmezdik. Bunlar dışında bir de yanından hiç ayırmadığı defter ve kitabını bilirdim. Kitabın adı ya da türü değişirdi, fakat defter hiç değişmezdi. Kalın ve eski bir defterdi. Böyle olunca defterin içini de çok merak ederdim.

Böyle düşünürken kıyafetlerimi giymem gerektiğini fark ederek kalktım, içeri girerek giyinmeye başladım. Bahçe kapısının sesini duyar duymaz dışarı çıktım, gelen Halil Amca idi. Her zaman olduğu gibi, eli boş gelmişti. Elinde fidanlar ve birkaç rengarenk çiçek vardı. Yine bir şey düşünüyordu, çünkü gözleri dalgın dalgın bakıyordu. Dalgın bakışlarını kesmek için konuşmaya başladım.

“Hoş geldin Halil Amca, nasılsın?” diye sordum. O ise dalgın bakışlarını kesip “İyiyim kızım, sağ ol sen nasılsın?” dedi. “İyiyim, teşekkür ederim. Gel eve geçelim, yorulmuşsundur bir şeyler de içeriz.” diye de ekledim. “Yok kızım, erken başlayalım, yorulmadım.” dedi. Bu cevabı beklediğimden, önceden hazırlanmıştım ve birkaç soru soracağım bahanesini dile getirerek içeri girmeye ikna ettim. İçeri geçtik. Bir şeyler içtikten, dinlendikten sonra bahçeye çıktık. Dışarı çıkar çıkmaz başını göğe kaldırdı. Göğün mavisine dalmayı, derin bir nefes almayı ihmal etmezdi. Bir süre öyle durduktan sonra toprağı kazdı. Rengarenk çiçekleri saksılardan

özenle çıkarıp ekte. Ben de fidanlar ile işimi tamamlamıştım. Tohumları ise yirmi dört saat suda bekletmem gerektiğinden ekmeyi yarına bırakmıştım.

Her canlıyı sevdiği çok belliydi. Bu sevginin görülmemesi imkansızdı. Çiçekleri özenle yerleştirmesinden, kedileri kucağına alıp sevmesinden çok belliydi. Sevgisini her zaman gösterir, hiç çekinmezdi. Zaten gösterilmeyen sevginin sevgisizlik-ten farkı yoktur. Bir de sevgisini göstermekten çekinen insan, bir şeye sinirlendiğinde öfkesini göstermekten çekinmeyince o kişi ile ilgili sadece öfkeli olduğunu bilir ve onu sevmezdi diye düşünüyordum. Bahçedeki birçok iş bitmiş ve akşam yapmam gereken işlerim olduğundan eve geçmiştik.

Evde yedikten, içtikten sonra Halil Amca yorulduğu için başının ağrıdığını ve eve gitmesi gerektiğini söyleyerek kalktı. Israrla hastaneye gidelim dememe rağmen gerek olmadığını, yorgunluktan olduğunu ve yatınca geçeceğini söyledi. Giderken ağrısına rağmen- “Çiçekleri sulamayı unutma” dedi.

Ben ise “Merak etme Halil Amca çok iyi bakacağım. Sana yarın bakmaya geldiğimde kendini iyi hissedersen birlikte eve gideriz.” dedim. Cevap vermedi.

Eve girdim ve duş almak için yukarı çıktım ve aldıktan sonra aşağı indiğimde balkonda Halil Amcanın yanından hiç ayırmadığı kitabını ve defterini gördüm. Çantayı unuttuğunu fark edince üzülür diye düşündüm. Bu yüzden sabah ilk işim oraya gitmek olacaktı. Sabah yola çıktım ve eve vardım. Kapıyı çaldım, açmadı. Uyuyordur diye birkaç kez daha çaldım: yine açmadı. İçimi bir korku kapladı. Hemen babamı aradım. Babam geldiğinde kapıyı açtık. İçeri girdik. Defteri hemen masanın üstüne koydum. Halil Amcanın yanına yaklaştım. “Halil Amca uyan” diye seslendim. Hareketsiz yatıyordu. Ölmüştü. Donup kalmış, Halil Amcaya bakıyordum. Ektiğimiz çiçekleri, güzel günlerimizi hatırladım. Başımı ölü bedeninin üstüne koyup ağladım. Biraz böyle durduktan sonra başımı kaldırdığımda masanın üstündeki defteri gözüme ilişti. Ağlaya ağlaya defteri okumaya başladım.

“Sessiz bir insanım ama bu her zaman böyle değildi. En azından annemin ölümüne kadar böyle değildi. Annem öldükten sonra yavaş yavaş sessizleştirdim. Babamı hiç görmemiş ve onsuz yetişmişim. Anneme yardımcı olmak için çalışmaya başladım. Çalışmak beni en fazla yorgun düşürdü. Hiç itiraz ettiğimi hatırlamıyorum, belki çalışmak hayatıma aniden

giren bir şey olsaydı itiraz edebilirdim.

“Annem ölmüştü. Akrabam beni yanına almıştı. Her çocuktan farklı olmaya başladım. Bir hata yapsam o yaşta tek başıma kendimi koruyamazdım. Böylece korkudan hiç sesim çıkmazdı. Yıkılmamak için çabalamaya başladım. Savaştan dolayı Türkiye’ye gelmiştik. Sessiz olan ben birinin sessizliğimin gidermesini düşünüyordum sürekli böyle bir beklenti içindeydim. Beklememeliydim çünkü kimse bizimle arkadaşlık kurmak istemiyordu.

“Oysa dilimizin, rengimizin ve bu tür şeylerin bizi etkilemesi doğru mu? Hepimiz insandık; üzülebiliyor, sevilebiliyorduk. Asıl doğru ve güçlü olan bağlar duygularımız ile oluşan bağlar değil mi?”

İlk sayfada yazılıydı bütün kırgınlıkları. Bitmişti. Yanımda duran Halil Amcaya bakıyordum. Sessizliğe tamamen bürünmüş yerine yazıları konuşuyordu.

Sonradan öğrendim gerçek adının Halil olmadığını ve intihar ederek öldüğünü.

UZAKLARDA

Uzaklardasın şimdi ruhum seni istese de
Uzaklarda
Belki kalbinde beni de götürdün, yanında
Belki lüzum görmedin yanına almaya
Tenhalıkta seni arıyorum, yoksun yanımda

Kuytu bir sokakta, bir köşe başında
Hep seni bekliyorum
Çölde susamış bir kervancıyım
Sensizliğe

Ama sen yoksun
Bir lakırdına, sesini duymaya
Muhtacım
Günlerim sensiz hep sessiz
Uzaklardasın

MUTSUZLUK

Dünden kalan işlerin verdiği büyük bir sıkıntıyla uykudan uyandım. Biraz da olsa kendimi rahatlatmak için dışarıya çıktım. Hava her zamankinden daha güneşli ve güzeldi. Etrafta birbirileriyle oynayan çocuklar, kapı önlerinde artık yemek var mı diye gezinen kediler, bir de mahallemizin en kalabalık evine sahip olan Selma Ablamız vardı.

Abla diyorum ama insan kimlere abla der: kendi kanından olan insana veya samimiyeti olan kişiye. Selma ablayla bir samimiyetim yoktu, hatta aramızda bir konuşma bile olmadı. Ona yaşından dolayı hürmet ettiğim için abla diyorum. Selma Abla.

Bitişik evde annesi, babası, amcası ve sekiz kardeşiyle birlikte yaşıyordu. Selma abla, kardeşlerin en büyüğüydü. Çok güzel bir yüzü vardı. Nedense bu yüzde gördüğüm tek duygu mutsuzluktu. Onu bir kere bile gülerken görmedim.

Etrafı izlemeye o kadar çok dalmıştım ki birden yapmam gereken İşlerim aklıma geldi, içeriye girip üstümü giyinip bir şeyler yedikten sonra dışarı çıktım. Bugün uzun zamandır görüşmediğim birkaç arkadaşımın buluşmaya gidecektim. Buluşma yerine

kadar yürümeyi tercih ettim. Çünkü hava çok güzeldi. Güzел havada yürümek gibisi yoktur.

Sonunda buluşma yerine gelmiştim. En erken ben gelmiş olmalıydım. Bizden kimse yoktu. Biraz bekledikten sonra teker teker gelmeye başladılar. İnsanlar zamanla ne kadar çok değişiyor, hepsi çok değişmişti.

Eski hallerinden eser yoktu. Yılların verdiği özlemle o kadar çok konuşmaya dalmışlardı ki etraflarını görmez hale gelmişlerdi. Ben ise -bu tarz konuşmalardan hep sıkılırdım- çevreyi izlemeye dalmıştım. Ta ki arkadaşlarımdan biri, “Ee sen neler yapıyorsun?” diye söyleyene kadar.” Etrafı izlemeye o kadar dalmıştım ki birden bu soru afallamama neden olmuştu. Hepsi meraklı bir şekilde vereceğim cevabı bekliyorlardı sanki. Ben daha cevap vermeden başka bir arkadaşım -yardımına yetişerek- “O kendi kafasında gidip geliyor.” diye söylendi. Bu cevap beni çok mu şaşırttı? -Hayır, şaşırmadım çünkü insanların gözünde nasıl olduğumu bilirirdim. Bilinmeyen şeyse içimde neler olup bittiğiydi. Cevaba sadece gülüp geçtim.

Onlar tekrar konuşmaya dalmışlardı artık çok sıkılıp gitmeyi tercih ettim. Sahi neden buradaydım? Hepsine kardeşimin hasta olduğunu ve gitmem gerektiğini söyledim hepsi kardeşim için geçmiş olsun dileklerini diledikten sonra kalktım. Sonunda

K

kendimi dışarıya attım, yalan söyledim için kendimi çok kötü hissediyordum. Ama halimden de memnunum. Dışarıdayım, insanların içinde olmak kapalı bir yerde olmaktan farksızdı. Eve doğru yürümeye başladım. Mahallenin başına geldiğimde bir kadın gördüm. Bitkin görünüyordu, bayılacak gibiydi. Hemen yanına gidip yardım etmek istedim. Biraz daha yaklaşınca bu kadının Selma Abla olduğunu gördüm.

“İyi misin?” diye sordum. Cevap vermedi. Beni duymamış olmalıydı. Omzuna dokunup yeniledim sorumu. Beni fark edince hemen ayağa kalktı “Görmüyor musun? İyi değilim! Ne diye soruyorsun?” diyerek beni tersledi. Şaşırmıştım, onunla ilk defa konuşmuşum ve beni terslemişti.

“Yardım edebilir miyim sana Selma Abla” diye sordum. “Madem çok istiyorsun yardım et bakalım” dedi. Elinde birkaç poşet vardı. Onları alıp yürümeye başladık. Güzel yüzlü ama mutsuz Selma Abla ve ben.

Evin önüne gelmiştik. “Selma Abla benim evim burası gelip biraz soluklanmak ister misin?” diye sordum “Biliyorum, gerek yok ben iyim” dedi. Ben ısrarcı olunca Selma Abla kabul etti “Ama bir daha böyle bir şey olmayacak” diye ekleyerek. Kapıyı açtım.

Birlikte balkonda oturduk. Ona bir bardak su getirdim. Suyu içtikten sonra derin bir sessizliğe gömüldü.

Bu sessizliği dağıtmak için “Nasıl gidiyor?” diye sordum. Biraz saçma bir soruydu ama ne soracağımı bilemediğim için böyle bir soru sordum. Yüzüme ters ters bakıp “Belli olmuyor mu nasıl gittiği?” dedi.

Hiçbir şey demeden sadece susup ona baktım. Sonra bir şeyler söylemem gerektiğini düşünerek ona neden bu kadar çok mutsuzsun? Bu mutsuzluğunun bir nedeni var mı? diye sordum. Selma Abla bu sorum üzerine uzun bir süre hiçbir şey söylemeden bekledi. Sonra evet var her şeyin bir nedeni var. “Sana her şeyi anlatacağım, bir şartla, bu anlattıklarım burada kalacak ve yine eskisi gibi birbirleriyle konuşmayan, birbirini tanımayan insanlar olup yaşamımıza devam edeceğiz. Bu şartımı kabul edersen anlatırım” dedi. Ben ise “Tamam, istediğin gibi olsun” dedim.

“Bundan beş yıl önceydi. Paris’te çok güzel bir yaşantım vardı. Bir ressamdım, çok güzel çizimler yapardım, bu çizimlerim ülke genelinde hep birinci çıkardı. Sergilerim olurdu ve bu sergilerle birlikte birçok hayranım.

“Bir erkek arkadaşım vardı O da ressam. Her şeyimizi birlikte yapardık. Bir ilişkimiz vardı. Çok mutluyduk, evlenmeye karar vermiştik. O zamanlar mutluluğun sadece benim olduğunu düşünürdüm. Ta ki o gün, geçirdiğim kazaya kadar...”

“Pazartesi idi, akşam hiç uyuyamamıştım. Sabahleyin bir sergim ola-

K

caktı sonunda beklenen zaman gelmişti, erkenden giyinip çıkmıştım. Ne etrafımda geçen insanları görüyordum ne de yaptıklarını. Hızlı hızlı yürüdüm. Gece yumuşacık yatakta uyuyamayan bedenim sabah sert ve soğuk asfaltta uyuyakalmıştı. Gözlerimi açınca başımda toplanan birçok insan gördüm. O kadar. Gözüm tekrar kapanıvermişti. Tekrar gözlerimi açtığımda beyaz önlüklü insanlar etrafımda kendi aralarında konuşuyorlardı. Ve şimdi her şey benim için netleşmişti. Işıkları beklemeden yola atlamıştım, gelen araba bana hızla çarpmıştı. Biraz daha bekledikten sonra doktorların koluma dokunduğunu gördüm. Gördüm çünkü hiçbir şey hissetmiyordum. Kolumda ufakık bir ağrı, sancı, karıncalanma yoktu. Sonra doktorlar “Kolunu bir daha kullanamaz,” dediler. Bunu duyduktan sonra dünya benim için durdu. Şimdi öldüğümü anladım.

“Kazadan sonraki ilk haftalar beni ziyarete gelenler oluyordu. Hayranlarımla, arkadaşlarımla ziyarete gelmesi biraz olsun beni avutuyordu ama sonraki zamanlar çekilmez bir hâl almaya başladı. İnsanlar bana acıyarak bakıyorlardı. Her şeyi bıraktım. Ailemi, sevdiğim ülkemi... Benim için çok zordu ama o şekilde yaşayamazdım. Buraya taşındım İstanbul’un bu küçük mahallesine. Sattığım resimlerden biriktirdiğim paralar bana şimdi yetiyor. Burada benim başıma gelenlerden hiçbirinin haberi yok.

Beni kimsenin tanımadığı ve bilmediği bir yerde biraz da olsa bazı şeyler iyi gidiyor.”

Anlattıkları beni çok sarsmıştı. Saate bakıp “Geç olduğu için kalkması gerektiğini” söyledi.

Ona son bir şey daha sormak istedim. Gerçekten bugünden sonra sizinle bir daha konuşamayacak mıyım?” dedim. “Evet” dedi.

“Kendinize bunu yaparak haksızlık etmiş oluyorsunuz yaşadığımız şeyler geride kaldı. Sizce de artık bunları bırakmanın zamanı gelmedi mi?” “Hayır, ben halimden ve hayatımdan memnunum” deyip gitti.

Konuşulanlar, olanlar hepsi orada, balkonda kaldı. Güzel ama mutsuz yüzü hep oracıktaydı Selma Ablanın. **K**

-*Rabia SÖKMENÇİ*

ÖLÜMLÜ SON

Öleceğimizi bile bile yaşamak tuhaf değil mi size?

Yaşamımızın bir sonu olması ve bizim bunu bildiğimiz halde yaşamamız... Daha önce bu kadar derinden düşündünüz mü hiç? “Yaşamak” denen 7 harf 1 kelimenin türlü türlü anlamlar içerdiğini, aslında söylerken kısa olan bu kelime düşünürken ne kadarda uzun ve kafa karıştırıcı olduğunu anladığınız oldu mu?

Herkes elbet bir gün öleceğini bilir ama kiminle, ne zaman, nerede ve ne sebeple olacağını bilemez. Bu garip ama güzel bir duygu en azından. Evet güzel dedim çünkü kim ölüm sebebini bilip de yaşamak ister ki? Düşünsenize 12 ay sonra saat 12:30’da herhangi bir yerde trafik kazasında vefat edeceksiniz ve sizde bunu bile bile yaşayacaksınız. Bu garip ve korkutucu olmaz mı? Bence olur. En azından ölüm yerini, zamanını ve sebebini bilmemen senin doğumdan ölüme kadar olan yaşamını daha rahat geçirmeni sağlar.

Bizler bu dünyaya yaşayıp görmek, yaşamımızdan ya da başkalarının yaşamından bazı dersler almak ya da insani görevlerimizi yerine getirmek için geldik ve gideceğiz. Evet gideceğiz ama bu pek de büyük bir sorun değil bence. Asıl sorun gelmek ve gitmek arasındaki yaşanmışlığın nelerle yapı bulduğu, nelere maruz kaldığı ve nelerle sonuçlandığı.

Bir de şöyle bir örnekle açıklık getireyim;

Yaşamınızı bir dizi olarak hayal edin ve haliyle siz de bu dizinin başrolünde oynayan bir oyuncusunuz. Dizinin her bir bölümünde yeni duygular, yeni insanlar ve yeni yerler gibi birçok şeylere rastlarsınız ama bunlardan hiçbirini önceden görmez, neyin ne zaman nerde kiminle olacağını bilemezsin. Bu dizideki görevinin ne zaman son bulacağını bilebilirsin, sonuçta her şey bir finale bağlı. Bir finalle tüm yaşanmışlıklar geride kalır ve biter.

Hayatımızın bir diziden farklı yanı yok. Diziyi yazan bir yönetmen ve bunu oynayan bir başrol oyuncusu. Her dizi bir finalle son bulur ama bence finalin bir önemi yok. Her başlangıcın bir bitişi vardır. Önemli olan bizim bu iki sınırın içerisinde ne gibi sınavlardan geçtiğimiz, bu sınavlara nasıl birer çözümler ürettiğimiz, ürettiğimiz çözümler ne gibi sonuçlara yol açtı ve bunun gibi daha çok şeyler var. Bizim dünyaya gelme sebebimizden biri de bunlar.

Unutmayın bizler dizide oynayan birer oyuncularız. Bu dizide ne gibi sınavlardan geçeceğimizi zamanla göreceğiz. Bakalım sizler bu sınavdan ne gibi çözümler sergileyeceksiniz ve bu sergiledikleriniz sizi nasıl bir sonuca ulaştıracak. **K**

hasta yatmıştı. Bu olaydan sonra, hastalığın izlerini bütün ömrünce ciğerlerinde taşıyan insanlık, önceki gece sabah karşı nefes alamaz olmuş ve gösterilen bütün çabalara rağmen gün ağarırken doktorlar, insanlıktan ümitlerini kesmek zorunda kalmışlardır.

Doğru dürüst bir tahsil göremeyen ve kendi kendini yetiştiren insanlık hiç evlenmemişti. Küçük yaşta öksüz kalan insanlığa, doğru dürüst bir miras da kalmamıştı; bu yüzden sıkıntılarla geçen hayatı boyunca insanlık, başkalarının yardımıyla geçinmeğe çalışmıştı. İnsanlığın ölümüyle ülkemiz, boşluğu doldurulması mümkün olmayan bir değerini kaybetmiştir. Gazetemiz, insanlığın yakınlarına baş sağlığı ve sonsuz sabırlar diler.

Not: merhumun cenazesi, önce, uzun yıllar yaşamış olduğu hürriyet caddesinden geçirilecek ve ölümüne kadar içinde barındığı ümit apartmanı bodrum katında yapılacak kısa ve sade törenden sonra toprağa verilecektir.

Oğuz Atay, Tehlikeli Oyunlar

ACABA DÜŞÜNDÜĞÜMÜZ KADAR ÖZGÜR MÜYÜZ?

Özgürlük; insanın her türlü dış etkiden bağımsız olarak kendi istencine, düşüncesine göre karar verme durumudur. Peki biz ne kadar özgürüz? Tabii özgürlük deyince herkesin kafasında farklı bir şablon oluşabilir. Kimine göre özgürlük her istediğini yapmak olurken; kimine göre ise sınırlarının farkına varabilmektir. Bence özgürlük ne her istediğini yapmak ne de sınırlar koymaktır. Tam tersi, farkında olmak ve kararlarını insanın kendisinin verebilmesidir.

Dünyaya gelmeden önce bizim yerimize, dilimize, dinimize, mezhebimize, hangi cinsel kimliğe bağlı olacağımıza, aile yapımıza hatta ismimize dahi karar veriliyor ve bunda bizim irademiz söz konusu bile değil. Halbuki insan akıllı bir varlık olarak yaratılmıştır. Hatta yaratılmış tüm varlıkların da en üstünü olarak nitelendirilmiştir. Peki bu kadar üstün yaratılan insanoğlunun özgür iradesini kendi hayatı için kullanmaması onu tam tersi duruma itmez mi? Elbette bu insan iradesini devre dışı bırakan bir durumdur.

Evet, dünyaya gelmeden önce her şeyimiz hakkında bir karar veriliyor ve biz bunu değiştirme şansına sahip olmuyoruz çoğu zaman. Bebek, henüz bu bilinçten yoksundur. Refleksler vardır sadece. Erişkin durumuna geldiğinde kendi hayatı hakkında söz sahibi olur. İşte o zamana bir şeyleri değiştirme şansına sahiptir. Ona dayatılan kalıplar üzerinden ilerlemek yerine sorgulayıp kendisine uymayan yerlerde “hayır” derse, işte o zaman özgürlükten söz edilebilir. İnsan, akıl sahibi bir varlıktır. Bu aklı öncelikle kendi hayatı üzerinde söz sahibi olmak için kullanılmalıdır.

Çözüm olarak neleri sunabiliriz diye düşündüğümüzde aslında ilk bakmamız gereken şey aile yapımızdır. Çünkü tüm bunların başladığı ilk nokta ailenin kendisidir. Örneğin dindar bir ailede doğmamız bizim de çok dindar olacağımız anlamına gelmemeli veya ateist bir ailemizin olması bizi de ateist yapmamalı. Bilmeliyiz ki cinsel yönelimimiz farklı olabilir. Dünyaya bakış açımız kimseninki gibi olmayabilir. Erkek olduğum için mavi rengin üstüme yapılandırılması, kız olduğum için pembe oda takımlarıyla yatıp kalkmamı gerektirmez. Çünkü bilmeliyiz ki renklerin cinsi-

yeti yoktur. Hatta mesleklerin de cinsiyeti yoktur. Kadın olarak çok güzel evler yapabilir, çok iyi araba tamir edebilirim. Ve erkek olmam elimin lezzetini gölgelemeli. İstersem tüm dünyaya adım mükemmel bir aşçı olarak duyurabilirim. Yeter ki bize dayatılan kalıp yargılardan uzaklaşalım. Biraz insan olmamızın hakkını verebilirsek o zaman bize dayatılan tüm şeylerin ne kadar boş, anlamsız hatta doğru olmadığını görmemiz çok yaman olmayacaktır.

Sonuç olarak bir şeyleri değiştirme gücünü elimizde bulduğumuzdan korkmamıza gerek yoktur. İnsan bir defa sorgulamaya başladığında artık kendini bundan alıkoyamaz. Belki öncesini değiştiremeyiz ama sonrasını inşa etmek bizim elimizde.

İçim buram buram
sen koksun.

Cemal Süreya

Ben sana mecburum,
sen yoksun.

Attila İlhan

SEVDİM

Sevdim mi ben seni? Sevdim
Tuttum çektim nefesini içime
Baktım gözlerine, kattım sevgimi
Sevdim mi ben seni? Sevdim

Sevdim mi ben seni? Sevdim
Bana aitti özlemlerin en büyüğü,
Aşkların en güçlüsü,
Bana aitti
Sevgilerin en özlüsü
Sevdim mi ben seni? Sevdim

Sevdim mi ben seni? Sevdim
Güzel gülüşünle bütünlendim,
Belki yeri geldi hüzünlendim
Ama hep senle, seninleydim
Sevdim mi ben seni? Sevdim

Sevdim mi ben seni? Sevdim
İçime neşe kata kata
Sevginle yana yana
Tükendim özlemimden sana
Sevdim mi ben seni?
Sevdim

-Muhammet SÖKMEN

CESARET ATEŞ YAKMAYA BENZER

Bir işe başlamak zordur. Engeller vardır. Belki de mücadeleye değer değildir. Sonu güzel bitecekse de kim bilir, belki de başlamaya değerdir.

Bir yarışın heyecanı ilk düdükle bitiyorsa da son düdüğe kadar koşarsın. Düşersin belki. Önemli olan da o düdüğü duymaktır. Mücadele, nasıl karakter istiyorsa, bir işe kalkışmak da cesaret ister. Cesaret konusuna birçok güzel örnek eşlik eder.

Bunlardan biri olan ateşi ele alacak olursak... Kocaman bir ateşi yakmak için küçücük bir kibrit parçası bizim için tek ihtiyaç olacaktır. Rüzgârdan, yağmurdan korkacak olursak yan gelip yatmak zor olmasa gerek.

Küçük bir kibrite ihanet kolaydır. Aldığımız nefese, soluduğumuz havaya ihanet ise acizliktir.

Başlamak zordur fakat güzeldir; yokuşu yüksek, zirvesi serindir.

O kibriti çakmaya cesaret ettiysek, yanan ateşe kuru dallar atmak çaba denen şeydir elin teridir. Uğrunda emek ve azim sarf edilen bir savaş mağlubiyette dahi zaferdir! Yaktığımız ateş gün gelecek küllerinden doğmak için zaman kollayacaktır. Yağan yağmur, esen rüzgâr bile ateşimizi harlayacaktır. Karanlıklarımızı bozacak olan da ateştir.

Kazanmak güzeldir lakin kazanmak uğruna sarf edilen zaman da yaşamaya değerdir. Unutmayalım ki geri gelmeyecek tek şeydir zaman. Kıymeti su götürmez bir gerçek. Boşa harcamak manasız. Bize gerekli olan sadece cesaret!

Hiçbir ateş sönmek için yanmaz. **K**

-Merve ÇELİK

GEÇMİŞİMİN İZLERİ

T an yerinden ağarıyordu. Sabaha kadar gözüme uyku girmemişti. Hep yerimde kıvranıp durdum. Suya tekrar kavuşmak isteyen bir balık gibi. Camdan içeri sızan gün ışığı yüzüme tatlı tatlı çarpıyordu. Aklımı düşünceler almış gidiyordu ki horozun ötüşü beni bu tatlı sarhoşluk hissinden uyandırdı. Bir an evvel kalkıp hazırlanmam gerekiyordu. Şimdi dükkânın önünde kuyruk olmuştur. Sabah gazetesi meşhurdur. Bizde öyle dünyada neler olmuş merak edilmez. Bizim buralara ait haberleri gizli yayınlayan bir yayınevi vardır. İşte o yayınevinin önündeki kuyrukta çokluk, kadınlar ve çocuklar vardır. Çocuklar, annelerine gazete almak için beklerler.

Paltomu sırtıma alıp bozuk, taşlı yollarda koşarcasına yürüyordum. Mahalleli bana alışmıştı, bu telaşın sebebini iyi bilirlerdi.

Nedense bugün herkes düşünceli bir tavır takınmıştı. Sebebini bilmeyen yavrucaklar bile. Doğal olarak ben de bir yandan yürürken diğer yandan dün olup bitenleri düşünüyordum. Sızmış mıdır acaba gazeteye? Belki de... Gerçi böylesine vahim bir vukuat nasıl sızmaz ki?

Cebimdeki anahtarın şingirtısı ve kalabalığın uğultusu bana dükkâna geldiğimi haber veriyordu. Gazeteci Nuri, gazeteleri çoktan dükkâna bırakmıştı. Yedek anahtar olmasa buradakiler dükkânın önündeki gazeteleri yağmalarlar. Dükkânın önündeki kuyruğun arka taraflarında küçük bir erkek çocuk vardı. Sırada değildi. Gazete almaya uğramış gibi bir hali de yoktu. Çok iyi tanırım. Bizim Fatmagül Hanım'ın oğluydu bu. Hüseyin. Babası seneler önce eşkıyalar tarafından öldürülmüştü. Dünkü olay da tamamen bununla alakalıydı. Acep annesi mi göndermişti? Belki de ninesi Hatice Teyze... Kendisi pek gazete almaz fakat olan biten her şeyden de haberdardır.

Bir süre sonra gazeteler dağıtıldı, herkes yoluna gitti. Ben de kendime ayırdığım gazeteyi aldım önüme. Göz gezdirmeye başladım lakin hiçbir sonuç elde edemedim. Aradığımı bulamamıştım.

Dükkâni kapatıp eve yöneldim. Mahalleye sükûn hakimdi. Hüseyin. Sabahki çocuk. Ne arıyordu burada? Annesi dışarı çıkmasına pek müsaade etmezdi. Belli ki bir yere gidiyordu. Peşine düştüm. Sokak başındaki eve doğru yöneldi. Tek katlı, ahşap, eski bir ev. Hikmet Bey'in evi. Uzun zamandır kimsecikler yoktu evde. Geçen gün Hikmet Bey gelene kadar.

Çocuk bahçe kapısının sürgüsünü çekip girdi eve. Neden sonra tekrar çıktı. Yüzü gülüyordu. Hikmet Beyi, eline birkaç lira sıkıştırmıştı.

Hüseyin eve gittiğinde ailesi evin önünde karşıladı onu. Üşenmeyip takip etmiştim. Annesi ve ninesi telaşlanmıştı. Korkuyla karışık bir hal içinde sarıldılar Hüseyin'e. "Neredesin oğlum kaç saattir?" dedi Nine. Hüseyin, Hikmet Bey'in evine gitmiştim, deyince annesi kısa bir baygınlık geçirdi. Babasını öldüren kişiydi Hikmet Bey. Hüseyin bundan bihaberdi. Kimse ona bu gerçeği anlatmamıştı.

Fatmagül Hanım, sakinleştikten sonra onu iyice tembihledi.

Vicdan azabı çekiyordu Hikmet Bey. Ahmet Efendi'yi öldürmüştü. Bu fukaralar artık bir başına, kimsesiz ve aç idi. Yanlış adamı öldürmüştü. Mahalleli bu olayı iyi bilirdi. O sebeptendir, bu konu ne zaman açılırsa düşüncelere daldardı herkes.

Hikmet Bey, aileye yardım etmek istemiş, reddedilmişti.

Birkaç gün sonra mahallenin büyükleri Hikmet Bey'i de yanlarına alıp Hatice Nine'nin evine gittiler. Hüseyin gelenleri yolda görmüş ve annesine haber etmişti. Annesi, duvarda duran av tüfeğini koltuğunun altına almış ve gelenleri beklemişti. Hikmet Bey'i vuracaktı. Nicedir onu yiyip bitiren şey bu düşünceydi. Bir vasiyet olarak görüyordu bu düşünceyi.

Eve geldiklerinde, ikna etmeye niyetli oldukları Fatmagül, Hikmet Bey'i göğsünden iki kez vurmuştu. Dev gibi adam, çakılmıştı olduğu yere. Ölmüştü. Etraftakiler korku içinde kaçmışlardı. Hüseyin ağlıyor, Fatmagül ve Hatice Nine gururla eserlerinin önünde bekliyordular.

Jandarmalar yığınla geldi. Fatmagül'ü kelepçeleyip götürdüler. Hatice Nine ile Hüseyin daha yoksul daha çaresiz kalmışlardı. Yaşananlar için pişmanlık duyuyorlardı.

İki sene sonra öldü Hatice Nine. Hüseyin ortada kaldı. O sene köye taşınan evli bir çift Hüseyin'i evlat edinmek istediler. Kimsesizdi. Artık bir yanı buruk, diğer yanı mutluluk içinde burada yaşamaya çalışıyordu.

Fatmagül hastalanmıştı hapiste. Ecelinin gelmesini bekliyordu ölüm döşeginde. Hüseyin büyüyordu diğer yandan. Annesini ve ninesini unutacak kadar büyümüşü. Yine de arada bir ninesini anımsar ve çiçek bırakırdı kabrine.

Fatmagül ölmüştü. Hüseyin'e haber verilmişti fakat o annesini almaya gitmek istemiyordu. Onu, evlatlık olarak alan aile zorlamıştı. Annesinin cesedini almaya gittiğinde eski birkaç eşyasını da verdiler ona, bir miktar para ve bir zarf vardı. Zarf dikkatini çekmişti. Neden sonra oracıkta oturup zarfı açtı ve içinden çıkan mektubu okumaya başladı.

"Sevgili oğlum, yanımda bulunduğun ailene sahip çık. Onları sev. Sana

K

benden iyi bakarlar. Şimdi bunları dikkatlice okumanı istiyorum. Babanı Hikmet Bey öldürmüştü. Ben de babanın kanını yerde koymadım, vasiyetini yerine getirdim. Şimdiki annen, Hikmet Bey'in kızıdır. Baban ise damadıdır. Kendine ve onlara iyi bak, gözlerinden öperim. Annen.”

Satırları okurken gözleri dolmuştu. Babasının katilleriydi onları büyüten.

Bundan sonra yoluna devam edecekti. Fakat annesinin ve ninesinin mezarına sahip çıkacaktı. Onları sevip sayacaktı. Artık dünyanın ve yaşamının kıymetini anlamıştı.

Geçmişin, geçmişte yaşananların hiçbir faydası olmayacağına inanmıştı. **K**

İÇİMDEKİ BENLİK

Beni ararsa gözlerin;
Bıraktığın son sözlerinde ara
Kanattığın kalplerde
Gamsız bir gecenin karanlığında
Ara

Sevmekse tek sebebin
Beni;
Nerde o güzel kalbin
Göstermiyor bana, içindeki hain
Sahte sevgini çekemez oldu kalbim

Beni görmekse tek isteğin;
Gökyüzüne bakmanı söylerim
O maviyi süsleyen, geceyi parlatan benim
Sana değil,
Evrene ait bedenim...

S hakespeare'nin Hamlet'i "Ne okuyorsun" sorusuna cevaben ne diyordu? "Sözcükler, sözcükler, sözcükler..."

Kelimelerden oluşuyor evren. Hayat her gün başka başka vesilelerle yüzümüze vuruyor bunu. Onlarsız melodi çıkmıyor. Birinin ucundan tutsa insan, diğer taraf azmanlaşıyor. Minörlerle majörlerin dengesi bozulduğunda ise ortaya kakafoni çıkıyor.

Her dilin kendine has bir güzelliği vardır. Dünya, bu güzelliklerin mozaik bir bütün oluşturduğu bir dil bahçesidir. Oraya girip düşünmenin, seyretmenin, keşfetmenin güzelliğiyle tanışalım. Bu dil bahçesinin içine, düşünmenin çok renkli güzelliğiyle yüz yüze geleceğimiz sayısız anlar olacaktır. Bir dili öğrenmek çokluk sıradan, olağan bir şeydir. Ama bu dili yaşamak farklı şey kuşkusuz! Dili yaşamak ve keyfini sürmek... Bunu dile getirmeye gücümüz yetmez. Yine de gücümüz yettiğinde keşfedeceğimiz kelimeleri. İşte ilk sayımız için keşfetmeye çalıştığımız kelimeler:

K İlk kelimemiz "**Re Nao**" Çinceye ait bu kelime, aldığımız çok sevimli bir haberi bir yakınımla paylaşana kadar aşırı enerjiye sahip olma ve sabırsızlanma hissi demektir.

K Fransızca'da yer bulmuş "**Retrouvailles**" kelimesi, uzun zaman ayrı kalan kişilerin tekrar bir araya geldiklerinde hissettikleri mutluluğu ifade ediyor.

K Bir insanın sevdiği birinin saçlarını nazıkçe ve şefkatle okşaması anlamına gelen "**Cafune**" kelimesi Portekizceden.

K Bekleyişler... Kimi zaman güzeldir, kimi zamansa ölümcül. Birini uzun süre bekleyip de sürekli yolunu gözlediniz mi? Eskimo dilinde "**Iksuarpok**" diye bir kelime var. Sevdiğimiz birini beklerken oluşan, sürekli "geliyor mu acaba" diye geleceği yöne bakma durumu demekmiş.

K Müzik sizin için mutluluk kaynağıysa bu kelime sizin için! Sanskritçe "**Bhava**" kelimesi insanın kendi kendine yaşadığı büyük mutluluk ve huzur anı anlamına geliyor, özellikle müzik dinlerken yaşanan an.

K Bazen de yalnızlığa, rahatsız edilmemeye hatta kelimesiz bir ortama ihtiyacımız var. Elbette bu mümkünse! "**Ruhe**" kelimesi, Almanca kökenli olup hiç kimsenin sizi rahatsız edemeyeceği huzurlu ve güvenli ortam veya kendinize ayırdığınız vakit demek.

K

K

*Bütün iyi kitapların sonunda
bütün gündüzlerin,
bütün gecelerin sonunda
meltemi senden esen
soluđu sende olan,
yeni bir başlangıç vardır*

-Edip Cansever, Umuş